

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

CLASA a VIII – a

1. Să se demonstreze că dacă $x - 7y + 3 = 0$ și $x \in [-3;4]$ atunci

$$E(x, y) = \sqrt{(x+3)^2 + y^2} + \sqrt{(x-4)^2 + (y-1)^2} = 5\sqrt{2}.$$

Prof. Constantin Popovici, Cajvana

Soluție: $x - 7y + 3 = 0 \Rightarrow 7y = 3 + x \Rightarrow y = \frac{3+x}{7}$ și $x \in [-3;4] \Rightarrow y \in [0;1]$

Înlocuim în relația $E(x,y)$ pe $x = 7y - 3$ și obținem:

$$E(y) = \sqrt{(7y)^2 + y^2} + \sqrt{(7y-7)^2 + (y-1)^2} = \sqrt{50y^2} + \sqrt{7^2(y-1)^2 + (y-1)^2} = \\ = \sqrt{50}|y| + \sqrt{50}|y-1| = 5\sqrt{2}y + 5\sqrt{2}(-y+1) = 5\sqrt{2}y - 5\sqrt{2}y + 5\sqrt{2} = 5\sqrt{2}$$

Barem:

Din $x - 7y + 3 = 0$ și $x \in [-3;4] \Rightarrow y \in [0;1]$	2p
După înlocuire $E(y) = \sqrt{50 \cdot y^2} + \sqrt{50 \cdot (y-1)^2}$	1p
$E(y) = \sqrt{50} \cdot y + \sqrt{50} \cdot y-1 $	1p
$E(y) = 5\sqrt{2}y + 5\sqrt{2}(-y+1)$	2p
$E(y) = 5\sqrt{2}$	1p

2. a) Demonstrați inegalitatea $\sqrt{x^2 + xy + y^2} \geq \frac{\sqrt{3}}{2}(x + y)$, pentru orice numere reale pozitive x, y .

b) Deduceți că: $\frac{\sqrt{x^2 + xy + y^2}}{xy} + \frac{\sqrt{y^2 + yz + z^2}}{yz} + \frac{\sqrt{z^2 + zx + x^2}}{zx} \geq \sqrt{3} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right)$, oricare ar fi numerele

reale pozitive x, y, z .

Prof. Aurica Andronic, Pirteștii de Jos

Soluție: a) Se ridică la pătrat inegalitatea $\sqrt{x^2 + xy + y^2} \geq \frac{\sqrt{3}}{2}(x + y) \Leftrightarrow x^2 + xy + y^2 \geq \frac{3}{4}(x + y)^2 \Leftrightarrow$

$$4(x^2 + xy + y^2) \geq 3(x^2 + 2xy + y^2) \Leftrightarrow 4x^2 + 4xy + 4y^2 - 3x^2 - 6xy - 3y^2 \geq 0 \Leftrightarrow x^2 - 2xy + y^2 \geq 0 \Leftrightarrow \\ (x - y)^2 \geq 0, \text{ adevărat pentru orice numere reale } x, y.$$

b) Din relația $\sqrt{x^2 + xy + y^2} \geq \frac{\sqrt{3}}{2}(x + y)$ obținem $\frac{\sqrt{x^2 + xy + y^2}}{xy} \geq \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{x+y}{xy} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{1}{y} + \frac{1}{x} \right)$ analog obținem

$$\frac{\sqrt{y^2 + yz + z^2}}{yz} \geq \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{y+z}{yz} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right) \text{ și } \frac{\sqrt{z^2 + zx + x^2}}{xz} \geq \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{z+x}{xz} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{z} \right). \text{ Adunând cele trei}$$

inegalități obținem $\frac{\sqrt{x^2 + xy + y^2}}{xy} + \frac{\sqrt{y^2 + yz + z^2}}{yz} + \frac{\sqrt{z^2 + zx + x^2}}{zx} \geq \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{2}{x} + \frac{2}{y} + \frac{2}{z} \right) = \sqrt{3} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right).$

Barem:

a) $\sqrt{x^2 + xy + y^2} \geq \frac{\sqrt{3}}{2}(x + y) \Leftrightarrow x^2 + xy + y^2 \geq \frac{3}{4}(x + y)^2$	1p
$4(x^2 + xy + y^2) \geq 3(x^2 + 2xy + y^2) \Leftrightarrow 4x^2 + 4xy + 4y^2 - 3x^2 - 6xy - 3y^2 \geq 0$	1p
$x^2 - 2xy + y^2 \geq 0 \Leftrightarrow (x - y)^2 \geq 0$	1p

b) $\sqrt{x^2 + xy + y^2} \geq \frac{\sqrt{3}}{2}(x+y) \Rightarrow \frac{\sqrt{x^2 + xy + y^2}}{xy} \geq \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{x+y}{xy} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{1}{y} + \frac{1}{x} \right) \dots$	1p
$\frac{\sqrt{y^2 + yz + z^2}}{yz} \geq \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{y+z}{yz} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right) \dots$	1p
$\frac{\sqrt{z^2 + zx + x^2}}{xz} \geq \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{z+x}{xz} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{z} \right) \dots$	1p
$\frac{\sqrt{x^2 + xy + y^2}}{xy} + \frac{\sqrt{y^2 + yz + z^2}}{yz} + \frac{\sqrt{z^2 + zx + x^2}}{zx} \geq \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{2}{x} + \frac{2}{y} + \frac{2}{z} \right) = \sqrt{3} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right) \dots$	1p

3. Pe planul dreptunghiului ABCD se ridică perpendiculara PD, $P \notin (ABC)$.

Dacă $AM \perp PB$, $CN \perp PB$ ($M, N \in PB$), $MN = 3$ cm, $AB = 8$ cm, $BC = 4$ cm, calculați:

- lungimea segmentului (PB);
- tangenta măsurii unghiului planelor (ABC) și (APC).

Prof. Petru Nicuță, Rădăuți

Soluție:

a) - Dacă $PD \perp (ABC)$ și $DC \perp BC \Rightarrow (T.3 \perp) PC \perp BC$; analog $PA \perp AB$.

Aplicând teorema catetei: - în ΔPBC obținem: $BC^2 = BN \cdot PB$

- în ΔPAB obținem: $AB^2 = BM \cdot PB$

Din diferența relațiilor avem: $AB^2 - BC^2 = PB \cdot (BM - BN) \Rightarrow 48 = 3 \cdot PB$, de unde $PB = 16$ cm.

b) - Dacă $DE \perp AC \Rightarrow (T.3 \perp) PE \perp AC \Rightarrow \sphericalangle [(ABC), (APC)] = \sphericalangle (DE, PE) = \sphericalangle DEP$

- în ΔDEP dreptunghic în D: $\text{tg} \sphericalangle DEP = \frac{PD}{DE}$

- Aplicând teorema lui Pitagora: - în ΔABC : $AC = 4\sqrt{5}$ cm;

- în ΔPDB : $PD = 4\sqrt{11}$ cm

- În ΔDAC : $DE \perp AC \Rightarrow DE = \frac{DA \cdot DC}{AC} = \frac{8\sqrt{5}}{5}$ cm, deci $\text{tg} \sphericalangle DEP = \frac{\sqrt{55}}{2}$

Barem:

a) $PC \perp BC$ și $PA \perp AB$	1p
$BC^2 = BN \cdot PB$ și $AB^2 = BM \cdot PB$	1p
$PB = 16$ cm	1p
b) $\sphericalangle [(ABC), (APC)] = \sphericalangle (DE, PE) = \sphericalangle DEP$	1p
ΔABC : $AC = 4\sqrt{5}$ cm; ΔPDB : $PD = 4\sqrt{11}$ cm	1p

$DE = \frac{DA \cdot DC}{AC} = \frac{8\sqrt{5}}{5} \text{ cm}$	1p
$\text{tg} \sphericalangle DEP = \frac{\sqrt{55}}{2}$	1p

4. Fie triunghiul ABC cu laturile de lungimi x,y,z, ce verifică simultan relațiile:

$$x^2 + y^2 \leq \frac{2}{x}, y^2 + z^2 \leq \frac{2}{y}, z^2 + x^2 \leq \frac{2}{z}, xyz = 1. \text{ Pe planul lui se ridică perpendicularele } AM = \frac{\sqrt{3}}{3} \text{ și } BN = \frac{\sqrt{3}}{2}.$$

a) Arătați că ΔABC este echilateral.

b) Dacă $x = 1$ calculați: i) măsura unghiului dintre MB și NC;

ii) valoarea tangentei unghiului dintre CN și planul (ABM).

Prof. Dorel Ispășoiu, Gura Humorului

Soluție și barem:

a) Însușind relațiile obținem: $2x^2 + 2y^2 + 2z^2 \leq \frac{2xy + 2yz + 2xz}{xyz}$ și cum

$$xyz=1 \Rightarrow (x-y)^2 + (y-z)^2 + (x-z)^2 \leq 0 \Rightarrow x = y = z = 1 \Rightarrow \Delta ABC = \text{echilateral cu } AB = 1 \text{ u.m.}$$

b) i) Dacă punctul a) nu a fost rezolvat, din $x=1$ și cu ajutorul relațiilor din enunț se poate arăta că $y=1$ și $z=1$.

Prelungim AM cu $MP = BN \Rightarrow AP = \frac{5\sqrt{3}}{6}$ și $MBNP = \text{paralelogram} \Rightarrow MB \parallel PN$.

PN și AB coplanare, $PN \cap AB = \{D\}$ și $m(\sphericalangle MB, NC) = m(\sphericalangle PD, NC)$.

Din asemănarea triunghiurilor DBN și DAP se obține $DB = \frac{3}{2}$

Dacă E = mijlocul segmentului AB, avem $CE \perp AB$ și din ΔCED dreptunghic $\Rightarrow CD = \frac{\sqrt{19}}{2}$ (1)

Din ΔCBN dreptunghic $\Rightarrow CN = \frac{\sqrt{7}}{2}$ (2)

Din ΔDBN dreptunghic $\Rightarrow DN = \sqrt{3}$ (3)

Din (1),(2),(3) $\Rightarrow \Delta CND$ dreptunghic cu $m(\sphericalangle PD, NC) = 90^\circ$

ii) $CE \perp (ABM)$ și $N \in (ABM) \Rightarrow pr_{(ABM)} CN = EN \Rightarrow m[\sphericalangle CN, (ABM)] = m(\sphericalangle CNE)$

$CE = \frac{\sqrt{3}}{2}$, $EN = 1$ și din ΔCEN dreptunghic: $\text{tg}[\sphericalangle CN, (ABM)] = \frac{CE}{EN} \Rightarrow \text{tg}[\sphericalangle CN, (ABM)] = \frac{\sqrt{3}}{2}$

Barem:

a) $2x^2 + 2y^2 + 2z^2 \leq \frac{2xy + 2yz + 2xz}{xyz}$	1p
$(x-y)^2 + (y-z)^2 + (x-z)^2 \leq 0 \Rightarrow x = y = z = 1 \Rightarrow \Delta ABC = \text{echilateral}$	1p

<p>b) i) Prelungim AM cu MP=BN $\Rightarrow AP = \frac{5\sqrt{3}}{6}$ și MBNP=paralelogram $\Rightarrow MB \parallel PN$. PN și AB coplanare, $PN \cap AB = \{D\}$ și $m(\sphericalangle MB, NC) = m(\sphericalangle PD, NC)$ .....</p>	1p
$\triangle DBN \sim \triangle DAP \Rightarrow DB = \frac{3}{2}; CD = \frac{\sqrt{19}}{2}$	1p
$CN = \frac{\sqrt{7}}{2}; DN = \sqrt{3} \Rightarrow m(\sphericalangle PD, NC) = 90^0$	1p
ii) $CE \perp (ABM)$ și $N \in (ABM) \Rightarrow pr_{(ABM)} CN = EN \Rightarrow m[\sphericalangle CN, (ABM)] = m(\sphericalangle CNE)$	1p
$CE = \frac{\sqrt{3}}{2}, EN = 1; \triangle CEN$ dreptunghic $\Rightarrow tg[\sphericalangle CN, (ABM)] = \frac{CE}{EN} \Rightarrow tg[\sphericalangle CN, (ABM)] = \frac{\sqrt{3}}{2}$	1p

Notă: Orice altă soluție corectă se va puncta corespunzător.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ

SUCEAVA

16 februarie 2013

CLASA a VIII – a

1. Să se demonstreze că dacă $x - 7y + 3 = 0$ și $x \in [-3; 4]$ atunci:

$$E(x, y) = \sqrt{(x+3)^2 + y^2} + \sqrt{(x-4)^2 + (y-1)^2} = 5\sqrt{2}.$$

2. a) Demonstrați inegalitatea $\sqrt{x^2 + xy + y^2} \geq \frac{\sqrt{3}}{2}(x + y)$, pentru orice numere reale pozitive x, y .

b) Deduceți că: $\frac{\sqrt{x^2 + xy + y^2}}{xy} + \frac{\sqrt{y^2 + yz + z^2}}{yz} + \frac{\sqrt{z^2 + zx + x^2}}{zx} \geq \sqrt{3} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right)$, oricare ar fi numerele reale pozitive x, y, z .

3. Pe planul dreptunghiului ABCD se ridică perpendiculara PD, $P \notin (ABC)$.

Dacă $AM \perp PB$, $CN \perp PB$ ($M, N \in PB$), $MN = 3$ cm, $AB = 8$ cm, $BC = 4$ cm, calculați:

a) lungimea segmentului (PB);

b) tangenta măsurii unghiului planelor (ABC) și (APC).

4. Fie triunghiul ABC cu laturile de lungimi x, y, z , ce verifică simultan relațiile:

$$x^2 + y^2 \leq \frac{2}{x}, y^2 + z^2 \leq \frac{2}{y}, z^2 + x^2 \leq \frac{2}{z}, xyz = 1. \text{ Pe planul lui se ridică perpendicularele } AM = \frac{\sqrt{3}}{3} \text{ și}$$

$$BN = \frac{\sqrt{3}}{2}.$$

a) Arătați că $\triangle ABC$ este echilateral.

b) Dacă $x = 1$ calculați: i) măsura unghiului dintre MB și NC;

ii) valoarea tangentei unghiului dintre CN și planul (ABM).

Notă: 1. Toate subiectele sunt obligatorii.

2. Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7.

3. Timp de lucru 3 ore.